

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

privind modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică

I. DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE

În ultimele decenii, energia solară a câștigat tot mai multă popularitate ca o sursă sustenabilă și ecologică de energie electrică. Panourile fotovoltaice sunt una dintre cele mai comune tehnologii utilizate pentru a transforma energia solară în electricitate. Pentru a instala cu succes aceste panouri pe clădiri, este esențială inventarierea corectă a suprafeței acoperișului.

Inventarierea suprafeței acoperișului permite o evaluare precisă a capacității acestuia de a găzdui panouri fotovoltaice. Suprafața disponibilă este un factor crucial în determinarea numărului de panouri pe care o clădire le poate susține. Prin urmare, cunoașterea dimensiunilor și a formei acoperișului este necesară pentru a determina capacitatea de generare a energiei solare a sistemului instalat. În funcție de suprafața disponibilă, se pot estima în mod realist resursele de energie electrică pe care le poate furniza sistemul.

Totodată, măsura facilitează proiectarea și dimensionarea corectă a sistemelor de panouri fotovoltaice. Cu o cunoaștere precisă a suprafeței acoperișului, inginerii pot optimiza amplasarea panourilor pentru a obține cel mai bun randament energetic. Aspecte cum ar fi expunerea la soare, umbrire sau obstrucții pot fi luate în considerare în proiectarea sistemului, pentru a maximiza producția de energie electrică. Prin urmare, inventarierea precisă permite **instalarea eficientă și eficace a panourilor fotovoltaice**, ceea ce conduce la o generare optimă a energiei solare.

În plus, inventarierea este importantă pentru a asigura compatibilitatea și siguranța sistemelor fotovoltaice. Panourile solare necesită un suport solid și sigur pe acoperiș pentru a funcționa corect și a rezista la condițiile climatice variabile. Prin determinarea dimensiunilor și a structurii acoperișului, se poate asigura că instalarea panourilor se face în conformitate cu standardele de siguranță. De asemenea, se pot identifica eventualele constrângeri structurale sau probleme care trebuie abordate înainte de instalarea sistemului fotovoltaic.

Producția de energie regenerabilă pentru autoconsum de către organismele publice (inclusiv cele organizate la nivel regional și local, precum și organismele care se ocupă de locuințele sociale reglementate de dreptul public) se referă la capacitatea acestor organizații de a produce energia pe care o consumă utilizând surse de energie regenerabilă. Astfel că, prin intermediul panourilor solare fotovoltaice, organismele publice pot transforma energia solară în electricitate și o pot utiliza pentru a alimenta clădirile, echipamentele sau pentru a acoperi alte nevoi energetice.

Dintre beneficiile producerii de energie regenerabilă pentru autoconsum de către organismele publice amintim aspecte precum sustenabilitatea, reducerea emisiilor de carbon, siguranța energetică și economiile financiare pe termen lung. Mai mult, prin producerea de energie pentru consumul propriu, instituțiile devin, astfel, exemple de practici sustenabile pentru comunitate sprijinind dezvoltarea tehnologiilor verzi. Așadar, prin adoptarea acestei abordări, organismele publice pot contribui semnificativ la creșterea capacității de producție a energiei regenerabile și la realizarea obiectivelor de sustenabilitate și combatere a schimbărilor climatice.

„Comunitățile de energie sunt esențiale pentru o economie fără emisii de carbon și reprezintă un pas decisiv în combaterea schimbărilor climatice. [...] Directiva UE privind energia din surse regenerabile, adoptată în 2019, conține noi definiții care recunosc modul în care cetățenii se pot implica în domeniul energiei regenerabile prin intermediul comunităților de energie regenerabilă (REC). Cetățenii individuali, autoritățile locale și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) pot înființa entități juridice pentru a produce energie regenerabilă, aceste REC-uri sunt recunoscute ca având un rol central în sistemul energetic și trebuie să fie sprijinite de guvernele UE.”¹.

Comunitățile de energie reprezintă, așadar, un model alternativ de producție, distribuție și consum de energie care aduce numeroase beneficii sociale, economice și de mediu. Dintre cele mai importante aspecte care explică importanța comunităților de energie amintim: *sustenabilitatea și energia regenerabilă* - contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și la combaterea schimbărilor climatice; *independența energetică* - obținută prin dezvoltarea infrastructurii proprii de energie;

¹ Comunitățile de energie - Un ghid practic pentru a aduce energia în mâinile cetățenilor (p.4 și p. 15) - disponibil online la adresa: <https://www.greenpeace.org/static/planet4-romania-stateless/2022/07/9acc7262-comunitatile-de-energie-un-ghid-practic-compressed.pdf>

economiile de natură financiară - producția și consumul local de energie pot duce la economii pe termen lung; *implicarea comunității și dezvoltarea locală* - prin implicarea cetățenilor locali în luarea deciziilor privind dezvoltarea infrastructurii energetice; *coeziunea socială* - scopul comun de a produce și de a consuma energia regenerabilă, sporește coeziunea socială și încrederea între membrii comunității; *modelul pentru politicile publice* - întrucât succesul și impactul pozitiv al comunităților de energie pot servi ca exemple și catalizatori pentru politici publice mai orientate spre energie regenerabilă și implicarea comunităților în sectorul energetic.

Din aceste considerente, comunitățile de energie reprezintă o cale importantă pentru tranziția către un sistem energetic mai durabil, mai echitabil și mai responsabil.

Dintre motivele importante pentru care **organismele publice ar trebui să pună la dispoziție, la cerere, comunității locale suprafața acoperișului clădirilor** pe care le dețin și / sau administrează disponibilă pentru montarea de sisteme de panouri fotovoltaice, amintim:

a) *Promovarea utilizării energiei regenerabile* - prin permiterea comunității locale să instaleze panouri fotovoltaice pe acoperișurile clădirilor publice este încurajată utilizarea energiei regenerabile. Acest lucru contribuie la reducerea impactului asupra mediului prin diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului de energie din surse neregenerabile.

b) *Democratizarea accesului la energia solară* - prin încurajarea și sprijinirea comunității locale în a instala panouri fotovoltaice pe clădirile publice, se poate democratiza accesul la energia solară. Acest lucru permite organismelor publice să-și producă propriul curent electric și să beneficieze de economii la factura de energie.

c) *Exemplu pentru cetățeni și alte organizații* - atunci când organismele publice adoptă măsuri concrete pentru utilizarea energiei regenerabile, ele devin un exemplu pozitiv pentru cetățeni și pentru alte organizații din comunitate. Acest lucru poate inspira și determina mai mulți cetățeni să ia în considerare adoptarea unor măsuri similare de protecție a mediului și de utilizare a energiei verzi.

d) *Îmbunătățirea infrastructurii de energie regenerabilă* - prin implicarea comunității locale în instalarea de panouri fotovoltaice pe clădirile publice, se poate contribui la creșterea capacității de producție de energie regenerabilă la nivel local. Astfel, este sprijinită dezvoltarea unei infrastructuri durabile de energie, care poate aduce beneficii pe termen lung comunității.

e) *Reducerea costurilor pentru comunitate* - dacă organizațiile publice permit instalarea de panouri fotovoltaice pe clădirile lor, comunitatea poate beneficia de economii semnificative la facturile de energie.

În concluzie, punerea la dispoziție a suprafeței acoperișului clădirilor publice pentru instalarea de panouri fotovoltaice de către comunitatea locală aduce multiple beneficii, incluzând protecția mediului, democratizarea accesului la energia solară, stimularea dezvoltării infrastructurii de energie regenerabilă și reducerea costurilor pentru comunitate. Toate aceste aspecte contribuie la un viitor mai durabil și mai ecologic pentru întreaga comunitate.

Demersul pentru utilizarea suprafețelor acoperișurilor organismelor publice pentru montarea de panouri fotovoltaice este susținut și de raportul Greenpeace „*O resursă nefolosită - Potențialul fotovoltaic al clădirilor publice din România*”²:

Extras din raport:

Energia solară fotovoltaică a devenit în ultimii ani cea mai ieftină sursă de energie în Europa și în majoritatea țărilor din lume. Costurile panourilor fotovoltaice au scăzut cu până la 95% între 2009 și 2020 (IRENA³, 2021) [...]

În România costurile de generare a electricității din surse fotovoltaice montate pe acoperiș sunt de aproape trei ori mai ieftine decât prețul spot al energiei electrice în primele patru luni ale anului 2022. [...]

² Greenpeace - Raport „O resursă nefolosită - Potențialul fotovoltaic al clădirilor publice din România” (Iunie 2022) disponibil online la adresa: https://www.greenpeace.org/static/planet4-romania-stateless/2022/06/6f987ef1-o-resursa-nefolosita-potentialul-fotovoltaic-al-cladirilor-publice-din-romania.pdf?utm_source=study+photovoltaic+potential&utm_medium=site&utm_campaign=romania+RES

³ International Renewable Energy Agency

Rezultatele analizei:

- *11 orașe din România⁴ pot economisi peste 4 milioane de EURO anual utilizând potențialul energiei fotovoltaice instalate pe acoperișurile clădirilor publice din patrimoniul local (suprafața totală de acoperișuri disponibile în cele 11 orașe analizate este estimată la peste 1 milion de metri pătrați);*
- *Potențialul energiei fotovoltaice instalate pe clădirile din patrimoniul orașelor analizate depășește cu până la trei ori necesarul instalat pentru acoperirea în întregime a consumului cumulat anual;*
- *Costurile de generare a energiei solare pe acoperișurile clădirilor deținute de administrațiile locale variază între 71 EURO/MWh și 79 EURO/MWh, cu mult sub prețurile actuale ale electricității pe piețele spot, care variază în jurul valorii de 200 EURO/MWh.*

X În ceea ce privește finanțarea acestui tip de investiție în instalarea de sisteme de panouri fotovoltaice, aceasta poate proveni din fonduri proprii sau din fonduri europene (ex: din Fondul pentru Modernizare, din Fondul pentru Tranziția Justă).

X Potrivit Agenției Internaționale pentru Energie, clădirile sunt responsabile de aproximativ 40% din consumul global de energie și de aproximativ 33% din emisiile globale de gaze cu efect de seră. „Consumul global de energie va crește până în anul 2035 cu 50%, de la 505 cvadrilioane Btu în 2008 la 619 cvadrilioane Btu în 2020 și la 770 în 2035”⁵.

II. SCOPUL URMĂRIT PRIN PREZENTUL PROIECT DE LEGE

Proiectul de lege:

- definește expresia „suprafața acoperișului”;
- încurajează organismele publice să adopte un plan nu doar de eficiență energetică ci și de producție de energie regenerabilă pentru autoconsum care

⁴ Orașele care au transmis datele necesare pentru efectuarea analizei sunt: Arad, Alba Iulia, Buzău, Oradea, Craiova, Ploiești, Sibiu, Satu Mare, Baia Mare, București (Sector 1) și Iași;

⁵ Informații disponibile online la adresa: https://www.fonduri-ue.ro/images/files/studii-analize/14884/Studiu_privind_eficienta_energetica_la_nivelul_polului_de_crestere_Constanta.pdf

să conțină obiective privind producția de energie din surse regenerabile, în special cea generată pe acoperișurile clădirilor deținute și / sau administrate;

- prevede inventarierea suprafeței acoperișurilor clădirilor organismelor publice;
- oferă posibilitatea organismelor publice de a pune dispoziție, la cerere, comunității locale suprafața acoperișului clădirilor pe care acestea le dețin și / sau administrează disponibilă pentru montarea de sisteme de panouri fotovoltaice.

III. EFECTELE PROIECTULUI DE ACT NORMATIV ASUPRA LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE

Urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ, următorul act normativ va fi completat:

Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 574 din 1 august 2014, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele expuse, solicităm dezbaterea și adoptarea prezentei propuneri legislative.

În numele inițiatorului,

Silvia-Monica DINICĂ - Senator USR

Lista susținătorilor

LEGE

privind modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică

Tabel semnături

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1.	Rodeanu Bogdan	USR	
2.	RADU GIORGHE	USR	
3.	GIURGIV ADRIAN	USR	
4.	HAVARNEANU FILIP	USR	
5.	Diana Stoica	USR	
6.	HANGAN POLYANNA	USR	
7.	Gheorghe Ungureanu	US2	
8.	CRISTIAN BIRIA	USR	
9.			
10.			
11.			
12.			

Lista susținătorilor

LEGE

privind modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică

Tabel semnături

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1.	VIOREL COSTEȘ	USR	
2.	RADU TRIFAN	USR	
3.	CRISTIAN BORDET	UDR	
4.	IVAN DAN	USR	
5.	Ios Alexandru Robert	USR	
6.	CRISTIAN BICA	USR	
7.	VLAD SERGIU COSMIN	USR	
8.	SPĂRTEAN LUMINA	USR	
9.	SEBASTIAN CERNIC	USR	
10.	RADU TRIFAN	USR	
11.	PĂLĂD ȘTEFAN	USR	
12.	CRISTI BOREA	USR	